

Jak smakovalo v našej kuhni

Obec Valaliky sa vždy s veľkou chuťou pustí do nejakého podujatia. O to radšej, keď vidí aj ovocie tejto práce.

Určite medzi úspešnú akciu môžeme považovať Valalickú krojovanú parádu. Tohto roku už po 14. krát sme sa rozhodli usporiadať túto milú oslavu kroja a ľudových zvykov našich predkov. Presne pred rokom, keď sme podávali projekt na ministerstvo kultúry, sme sa rozhodli vybrať tému s tradičnými pokrmami: „Jak smakovalo v našej kuhni“. A veru bolo čo skúmať, aby sme mohli návštevníkom priblížiť atmosféru domácej valalickej kuchyne. Prípravy na podujatie pozostávali zo skúmania a spracovania vhodných tém ako aj z prípravy jedál, ktoré sa v deň konania krojovanej parády podávali návštevníkom. **Členky klubu seniorov** s láskou pripravili kysnuté koláče s rozličnými plnkami – lekvár, mak, orechy, tvaroch, kakao,... Nesmel chýbať ani náš tradičný sladký langoš. **Členovia folklórnej skupiny Kadlubek** sa zase pustili do prípravy cesta, z ktorého pripravili široké rezance s lekvárom. Niekoľko hodín vypekali aj komperňiki, za

ktorými sa v priebehu niekoľkých minút, len tak zaprášilo, vlastne pooblizovalo. V nedeľu 13. októbra sa tradične zišli všetci účinkujúci na pobožnosti sv. ruženca vo farskom kostole Všetkých svätých. Modlitbu sprevádzal spev starých náboženských piesní v podaní **ŽSS Paradne nevesti a FSK Kadlubek**. Práve tieto domáce folklórne kolektívy následne ohraničovali sprievod, ktorým sa ľudia presunuli so spevom a tancom do kultúrneho domu. V programe sme si mohli vypočuť aj známu slovenskú etnografku pani **Katarínu Nádaskú**, ktorá priblížila návštevníkom tradičné ľudové pokrmy našich predkov. Účinkujúci folkloristi nám priblížili zvykoslovné pásma, v ktorých neoddeliteľnou súčasťou bolo jedlo. **ŽSS Paradne nevesti** spracovali scénu s humorom seba vlastným a priblížili ľudom často nelichotivú tému a to varenie pálenky. I to bolo súčasťou života našich starých rodičov. Z obce Haniska k nám zavítala **ŽSS Hanišťanka**, ktorá divákovi ukázala spracovanie kukurice a varenie kukuričnej kaše. Detská zložka miestnej folklórnej skupiny Kadlubček ukázala, ako deti trávili voľné chvíle na priedomí a že každé jedlo chutí

výborne, ak sa je s prázdny žalúdkom. Hostia z gemerského regiónu, z obce **Rožňavské Bystré**, s názvom **Bystranky** si pripravili dožinkovú slávnosť, ktorá bola úzko spätá s hosťinou, kde nesmela chýbať pestrosť jedál. Do tanca im hrala ľudová hudba **Vladimíra Molnára**. Na záver vystúpili členovia **FSK Kadlubek** so spracovaním témy „Hňečeňe.“ Dievčatá naživo vypracovali cesto na rezance a predvedli následné huncútstvo, aké pri tom nesmeli chýbať. Atmosféru podujatia dotvorilo tradičné zdobenie perníkov pod vedením remeselníčky **Eriky Vranai** a ochutnávka medu od miestneho včelára **Jožka Klučára**. Veríme, že aj ďalšie roky budú v priazni návštevníkov a budeme môcť naďalej uchovávať odkaz našich predkov. A aká bude téma budúcoročnej parády? Tak to sa nechajte prekvapiť.

Podujatie podporil
z verejných zdrojov Fond
na podporu umenia.

Mgr. Pavol Kacvinský
foto: Dušan Kmec

Z PRACOVNÉHO STOLA STAROSTU

Územný plán obce Valaliky má 25 rokov. Za toto dlhé obdobie bol predmetný plán niekoľkokrát aktualizovaný zmenami a doplnkami. Za štvrtstoročie sa však vývoj spoločnosti, a tým aj našej obce, posunul tak intenzívne, že sme nútení celý komplikovaný proces zopakovať a obstaráť úplne nový územný plán. Práve v týchto dňoch sme mali možnosť posudzovať prieskumy a rozboru a nové zadanie územného plánu. Napriek tomu, že o procese sa snažíme našich občanov informovať, záujem zo strany verejnosti je minimálny. Čaká nás zásadná etapa plánu: návrh riešenia. Preto by bolo dobré, aby sme tomuto strategickému materiálu venovali pozornosť. Ak máme zásadné pripomienky, návrhy, nápady pre budúci rozvoj obce, dajme to na papier. Po konečnom schválení dokumentu už môže byť neskoro. Spracovateľom plánu je Ing. arch. Martin

Baloga, PhD. Podľa jeho slov je dobré, že obec nemá žiadne environmentálne záťaž a je mimo akéhokoľvek záplavového územia. Na druhej strane územie celého katastra je intenzívne poľnohospodársky využívané, bez súvislej vysokej zelene a vodnej plochy. Preto nám hrozí pôdna erózia a prehrievanie územia. Úlohou nového územného plánu bude teda aj návrh prvkov ekologickej stability krajiny, čo po slovensky znamená podstatne viac zelene okolo nás.

V pondelok 14.10. som dostal na mobil od nášho spoluobčana Fera Horvátha fotku z cieľa Chicagskeho maratónu. Je to iste veľký úspech a obrovský zážitok behať na takomto prestížnom športovom podujatí. Zúčastňuje sa ho okolo päťdesiat tisíc športovcov a Fero sa svojím umiestnením zmestil do prvej päťtisíciky. Gratulujeme a ďakujeme za reprezentáciu našej obce v Spojených štátoch.

Ing. Štefan Petrik, foto: archív fh

Stavebné práce na obecnom úrade

V mesiaci september sa začali avizované práce na budove nášho obecného úradu a kultúrneho domu.

Celková investícia je **500 000 EUR** a je hradená z eurofondov, operačný program Kvalita životného prostredia. Účelom je zníženie energetickej náročnosti verejných

budov. Podporované sú teda len tie aktivity, ktoré bezprostredne súvisia so znížením spotreby zemného plynu a elektrickej energie v našej budove. Preto sa zateplí uje kompletne celá budova, menia sa okná, radiátory, elektroinštalácia, svietidlá za moderné s LED technológiou, nové kondenzačné kotly a s kúrením nám budú pomáhať

aj snečné kolektory. Teplú úžitkovú vodu nám bude pripravovať tepelné čerpadlo a v časti budovy budú na vetranie využívané rekuperačné jednotky. Všetky spomínané investície by mali výrazne znížiť spotrebu energie a tým nielen chrániť naše životné prostredie, ale aj ušetriť peniaze z nášho rozpočtu. Momentálne máme za

sebou asi polovicu z projektovaných prác a plánované ukončenie je do konca roka.

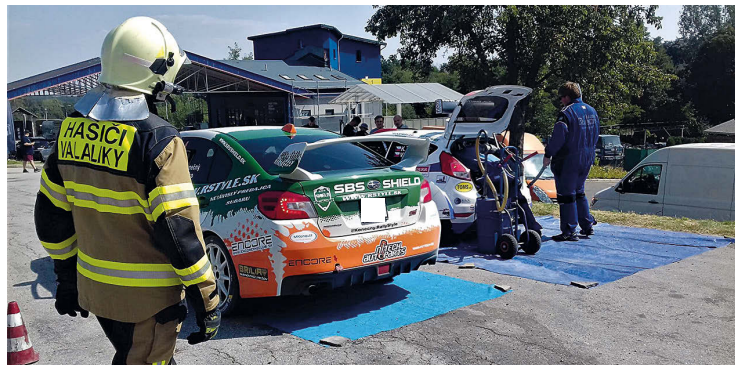
Dúfam, že to spoločnosť Pehaes, a.s. Prešov, ktorá je dodávateľom prác, termín stihne. Snažíme sa práce koordinovať tak, aby úrad mohol normálne fungovať. Nie vždy je to ale možné. Žiaci umeleckej školy, ktorí majú svoje učebne v severnom trakte budovy, sa museli na určitý čas odsťahovať do Základnej školy. Vedeniu oboch našich škôl za pochopenie a ústretovosť ďakujem. Aj samotný úrad musí byť kvôli niektorým prácam, ktoré by mohli byť pre pracovníkov úradu, resp. klientov nebezpečné, zatvorený. Preto sa chcem ospravedlniť za dočasné obmedzenia chodu úradu. Ako som už vyššie spomínal, realizovať môžeme len aktivity, ktoré sú v súlade s výzvou. V budúcnosti nás čakajú pri modernizácii úradu ďalšie práce, hlavne výmena prvkov krátkodobej životnosti stavby (dvere, podlahy, ...) tak, aby budova ako celok zodpovedala dnešným požiadavkám.

Text a foto:
Ing. Štefan Petrik

Zážitky našim hasičom pribúdajú

V auguste v spolupráci z DHŽo Skároš sme na ich futbalovom ihrisku mali výcvikové cvičenie spojené zo zaškolením nových členov oboch zborov.

Počas cvičenia sme sa museli vysporiadať s členitým terénom a aj s nedostatkom vody - čo bolo námetom cvičenia. Jednotky museli prejsť do modulu pozemného hasenia, ktoré svojimi novonadobudnutými skúsenosťami úspešne zvládli.

Koncom augusta sme boli prizvaní na 3. ročník Deutsche-Mann Rallye Trebišov ako protipožiarna hliadka v tankovacej zóne, kde pretekári počas etáp tankovali vysokootkánové palivo do svojich áut.

V mesiaci september sa uskutočnil každoročný rez konárov stromov na Staničnej ulici a pozdĺž železničných tratí. V septembri sme ešte o jednej hodine rannej boli povolaní k požiaru slameného stohu na ceste medzi Košicami a našou obcou. Zásahu

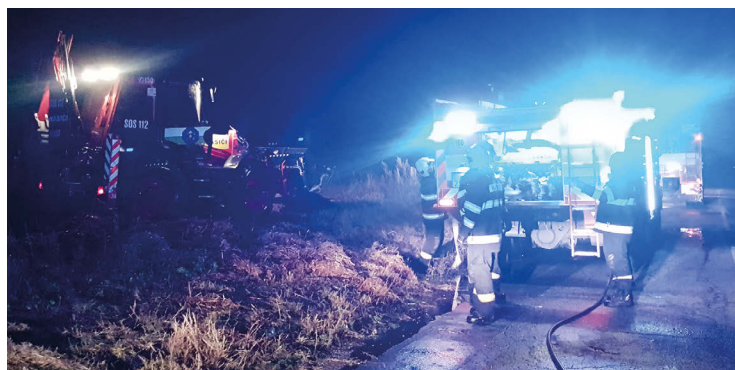

sa zúčastnili príslušníci z HaZZ Košice a HaZZ Čana. Počas lokalizácie požiaru bolo nutné stoh rozobrať. S novou technikou to nebolo až tak náročné, no aj tak to zabralo zopár hodín tvrdej driny.

V mesiaci október sme sa zúčastnili na 45. ročníku **Rally Košice**. Zabezpečovali sme požiaru bezpečnosť v tankovacej zóne na športovom letisku v Bidovcích. Priebeh pretekov bol mimoriadne náročný, no napokon víťazstvo ostalo domácej posádke Martinovi Kočimu a

Radovanovi Moznerovi. Dvojica sa síce v prvej etape potrápila s defektom, no napriek tomu vyhrala až deväť z jedenástich rýchlostných skúšok a prvenstvo získala s náskokom osem sekúnd. Najväčším konkurentom posádky z Košíc bola po celú sezónu, dvojica Grzegorz Grzyb a Jakub Wrobel. Poliáci priviezli do Košíc nové vozidlo Škoda Fabia R5 EVO, ktoré podľa slov jazdca nefungovalo zle, ale titul im žiaľ neprinieslo.

Text a foto: Patrik Papp

Povinné čipovanie psov

Podľa novely zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti od 1.9.2018 pribudla pre vlastníkov psov povinnosť na vlastné náklady označiť psov implantovateľným transpondérom (mikročipom). Na splnenie tejto povinnosti bolo určené prechodné obdobie do 31.10.2019, ale len pre tých chovateľov, ktorým sa pes narodil pred 1. septembrom 2018. Psi narodení po 1.9.2018 musia byť označení do 12 týždňov veku alebo pred zmenou vlastníka. Na psov narodených po 1.9.2018 sa prechodné obdobie nevzťahovalo.

Zmenu vlastníka musí nahlásiť pôvodný vlastník zvierat a súkromnému veterinárnemu lekárovi (SVL) do 21 dní od vykonania zmeny. Taktiež má vlastník povinnosť nahlásiť úhyn

psa SVL do 21 dní od úhynu. Každý vlastník si môže overiť údaje zapísané do Centrálneho registra spoločenských zvierat na webovej stránke www.crsz.sk.

Aplikáciu transpondéra psovi môže vykonať len SVL zapísaný v Komore veterinárnych lekárov SR, pričom za trvalé označenie psa je SVL oprávnený požadovať úhradu najviac 10 €. V tom nie sú zahrnuté vedľajšie úkony.

Ak vlastník nezabezpečil na vlastné náklady označenie psa transpondérom, regionálna veterinárna a potravinová správa je mu oprávnená uložiť pokutu vo výške najviac 50 €.

Vlastníkom psov narodených do 31.10.2019, ktorí sú v hmotnej núdzi alebo

poberatelia minimálneho dôchodku, po splnení istých podmienok, uhradí povinné čipovanie psov štát. Štát vlastníkovi psa uhradí náklady na povinné čipovanie maximálne pre jedného psa. Vlastník psa (príjemca pomoci v hmotnej núdzi alebo poberateľ minimálneho dôchodku) predloží SVL pred trvalým označením psa originál potvrdenia:

- Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, že je príjemca v hmotnej núdzi,
- Sociálnej poisťovne, že je poberateľom minimálneho dôchodku.

Dátum vydania potvrdenia nesmie byť pred dátumom 1.9.2018 a po dátume 24.1.2020. Zdroj: www.svps.sk

Odpad zo záhrad - „zelený odpad“ - upozornenie

Občania s trvalým pobytom v obci Valaliky môžu bezplatne odovzdať zelený odpad zo záhrad do Kompostárne Bernátovce.

Musia sa však preukázať platným občianskym preukazom s trvalým pobytom vedeným na území obce Valaliky a potvrdením od obce Valaliky, že menovaný je zapojený do systému zberu komunálneho odpadu v obci Valaliky a umožňuje sa mu odovzdať biologicky rozložiteľný komunálny odpad zo záhrad, tzv. zelený odpad do Kompostárne Bernátovce. Predmetné potvrdenie vydá Obecný úrad Valaliky, Referát daní a poplatkov.

Veľa občanov obce Valaliky túto možnosť využíva, čo nás veľmi teší. V roku 2018 predstavovalo množstvo odovzdaného odpadu za obec Valaliky do Kompostárne Bernátovce **78,14 t**, v roku 2019 so stavom ku 30.09.2019 ide o hmotnosť **114,61 t**.

Avšak obec Valaliky bola zo strany pracovníkov Kompostárne Bernátovce upozornená nato, že niektorí občania dovezú zelený odpad v ktorom je zamiešaný aj iný druh od-

padu, ktorý do kompostárne nepatrí, napr. polystyrén, plasty, kamene, zvyšky jedál a pod. V súvislosti s týmto chceme upozorniť občanov nato, aby boli v tomto smere disciplinovaní a nezamiešavali zelený odpad s inými druhmi odpadu. Dochádza tak k zbytočným komplikáciám pri preberaní odpadu do kompostárne. Kompostárenie nie je povinná takýto odpad od občanov prevziať a ne-disponuje zariadením, ani pracovníkmi, ktorí by takto odovzdaný odpad triedili.

Do biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad, tzv. „zelený odpad“ patrí: lístie, tráva, konáre zo stromov a kríkov, kvety, zvyšky ovocia, zeleniny a iných

rastlinných tkanív, burina, drevná štiepka, zvyšky z pestovania.

Do biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad nepatria: zvyšky jedál, kamene, cigaretový ohorok, uhynuté zvieratá, časti a kosti zo zvierat, papier, plast, sklo, kovy, tetrapaky, elektroodpad, popol, stavebný odpad. Na základe Všeobecne záväzného nariadenia obce Valaliky č. 7/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a

drobnými stavebnými odpadmi sa zakazuje ukladať biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad do zberných nádob na komunálny odpad, alebo spaľovať tento odpad.

V prípade otázok Vám radi poradíme na t.č. 055/2028954. **foto: zdroj internet**

Stravovanie dôchodcov

Do júla tohto roku obec poskytovala obedy pre dôchodcov prostredníctvom Školskej jedálne.

V súvislosti s obedmi zadarmo pre žiakov školských zariadení si Školská jedáleň musela vyhradiť kapacitu iba pre stravníkov, ktorými sú deti materskej a základnej školy a ich zamestnanci a tiež pre súkromnú materskú školu. Kým pred letnými prázdninami jedáleň pripravovala stravu pre 323 žiakov základnej a materskej školy, teraz varí pre 459 žiakov. S nárastom stravníkov súvisí aj doplnenie technologického vybavenia kuchyne. **Zakúpili sme nový konvektomat, varný kotol, panvicu, umývací drez, pracovné stoly a regále,** a to všetko tak, aby kuchyňa spĺňala prísne parametre Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Počas leta sme riešili otázku zabezpečovania stravy pre dôchodcov. Pri výbere dodávateľa

sme oslovili viacerých poskytovateľov stravovania. Zmluvu na prípravu a rozvoz stravy pre dôchodcov sme uzatvorili s Hostincom u Gazdu, ktorý má prevádzku vo Valalikoch. Poslanci na Obecnom zastupiteľstve schválili všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2019 o spôsobe zabezpečenia a poskytovaní príspevku na stravovanie pre dôchodcov. Podľa nariadenia

sa príspevok na stravovanie poskytuje dôchodcovi s trvalým pobytom na území obce Valaliky, ktorý je poberateľom dôchodkovej dávky, a to starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku a vdovského/vdoveckého dôchodku. Príspevok sa neposkytuje dôchodcovi, ktorý je poberateľom dôchodkovej dávky a zároveň pracuje

a poberá ďalší príjem zo zárobkovej činnosti. Výška príspevku sa viaže na výšku všetkých dôchodkov dôchodcu. Ak je výška všetkých dôchodkov dôchodcu **do 400 €**, obec mu na základe dohody uzatvorenej s obcou, poskytne **príspevok vo výške 2 €/obed**. Pri výške všetkých dôchodcov dôchodcu **od 400 € do výšky minimálnej mzdy (v súčasnosti 520 €)**, výška príspevku od obce na jeden obed je **1 €**. **Cena jedného obeda je 3,54 €**. To znamená, že dôchodca si dopláca podľa výšky dôchodku za jeden obed 1,54 €, resp. 2,54 €. Cena obeda je vrátane rozvozu. Príspevok na stravu dôchodcovi vzniká dňom nadobudnutia účinnosti dohody o poskytovaní príspevku na stravu, ktorú dôchodca po predložení všetkých potrebných príloh, uzatvorí s obcou. Blížšie informácie na tel. číslo 055/69 99 804 alebo na webovej stránke obce www.valaliky.sk. **Jana Pelegrin**

**Zl'ava Viera Hudáková,
Alena Kováčová,
Veronika Pošiváková
foto: Ing.Štefan Petřík**

Keď nás niekto navždy opustí...

Katolícka cirkev si 1. novembra pripomína Sviatok všetkých svätých, na ktorý 2. novembra nadväzuje deň Spomienky na zosnulých. Navštevujeme cintoríny, ktoré sú plné sviec a chryzantém. Ľudovo povedané dušičky. Aj ja si zvykám na tento dušičkový čas...

Tento čas je obdobím, v ktorom v myšlienkach zabľúdime do minulosti a spomenieme si na ťažké chvíle keď nás niekto opustil, alebo naopak, uvedomíme si, že sa tak kedykoľvek môže stať. Preto by sme mali vedieť čo sa v takýchto chvíľach bude diať.

Chvíle, keď nás niekto navždy opustí sú pre príbuzných veľmi ťažké. Jednak sú to chvíle smútku, rodina sa musí vysporiadať so stratou, no zároveň čas, kedy treba zabezpečiť rozlúčku so zosnulým a vybaviť rôzne úradné záležitosti.

Ak k úmrtiu došlo v zdravotníckom zariadení, poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný bez odkladu oznámiť úmrtie blízkym osobám zosnulého. Ak úmrtie nastane doma, je potrebné to oznámiť na tiesňovú linku, nemocnici, najbližšiemu zdravotníckemu zariadeniu, útvaru policajného zboru.

Prehliadku mŕtveho tela vykoná lekár. Každý je povinný poskytnúť lekárovi, ktorý prehliada mŕtve telo, doklady a informácie o úmrtí. Účelom prehliadky mŕtveho tela je potvrdiť úmrtie, stanoviť čas a príčinu smrti.

Nakladanie s mŕtvym telom je prísne upravené. Základnou podmienkou je zachovať úctu a dôstojnosť. V čo najkratšom čase je potrebné kontaktovať pohrebnú službu, ktorá pri úmrtí doma zabezpečí odvoz zosnulého a následné úkony, alebo pri úmrtí v zdravotníckom zariadení ďalší postup podľa rozhodnutia pozostalých. Pohrebnú službu je potrebné oficiálne splnomocniť požadovaným spôsobom.

Najbližší príbuzný prevezme od zdravotníckeho zariadenia, alebo obhliadajúceho lekára list o prehliadke mŕtveho v 3 až 4 vyhotoveniach. Vybavovateľ pohrebu odovzdá doklady na matričnom úrade. Ak nebol zomrel doma, t. j. v

Valaliky, Geča, Kokšov Bakša, doklady odovzdá na Matričnom úrade Valaliky. Ak zomrel v nemocnici, alebo v inom meste, tak na matričnom úrade príslušnom podľa miesta úmrtia.

Vybavovateľ pohrebu na príslušnom matričnom úrade predkladá list o prehliadke mŕtveho minimálne 2x, doklad totožnosti zomretého, splnomocnenie pohrebnej služby. Matričný úrad list o prehliadke mŕtveho skontroluje, doplní, podpíše, opatrí pečiatkou.

Ak niektoré údaje týkajúce sa úmrtia chýbajú, alebo sú nesprávne vyplnené, tieto musí doplniť, alebo opraviť jedine obhliadajúci lekár, ktorý list o prehliadke mŕtveho vystavil. V týchto chvíľach príbuzní zabúdajú skontrolovať údaje na liste o prehliadke mŕtveho pri preberaní od

obhliadajúceho lekára. Doplnenie údajov, alebo opravy sú pomerne náročné, vzhľadom nato, že je potrebné zistiť kde konkrétny lekár pracuje, jeho kontakt, dohodnúť s ním termín, zabezpečiť opravu dokladov a odovzdať na matričnom úrade doplnené, prípadne opravené. Zabezpečiť to musí vybavovateľ pohrebu – buď najbližší príbuzný, alebo splnomocnená pohrebná služba.

Matričný úrad vykoná kontrolu Listov o prehliadke mŕtveho, doplní povinné údaje a potvrdí listy podpisom a pečiatkou, vyhotoví Úmrtný list, Oznámenia o úmrtí a Žiadosť o príspevok na pohreb. Osobe, ktorá pohreb vybavuje odovzdá Úmrtný list, Žiadosť o príspevok na pohreb a

List o prehliadke mŕtveho. Vybavovateľ pohrebu odovzdá list o prehliadke mŕtveho kancelárii, ktorá vykoná pohrebné obrady (napr. farský úrad, krematórium).

Občiansky preukaz zomrelej osoby vráti vybavovateľ pohrebu alebo matričný úrad Okresnému riaditeľstvu policajného zboru, ktorý doklad vydal. Preukaz poistenca vráti vybavovateľ pohrebu príslušnej pobočke zdravotnej poisťovne, alebo úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Žiadosť o príspevok na pohreb sa predkladá na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Spolu so žiadosťou sa predkladajú úmrtný list a doklady o výdavkoch na pohreb.

Na oznámení o úmrtí je vyznačená osoba zabezpečujúca pohreb, ktorá je zároveň kontaktnou osobou pre notára, za účelom predbežného šetrenia v budúcom dedičskom konaní. Dedičské konanie zvoľáva notár pridelený príslušným okresným súdom.

Veľmi dôležité je zabezpečiť výber hrobového miesta na obecnom, alebo mestskom úrade. Pokiaľ zomrelý nebol nájomcom žiadneho, prideli sa mu nové hrobové miesto. O mieste a čase konania pohrebu je možné informovať aj prostredníctvom smútočného oznámenia. Nedeje sa to však automaticky. Oznámenie v miestnom rozhlase musí iniciovať a dať naň súhlas najbližší príbuzný.

Pri organizovaní pohrebu pohrebná služba alebo kancelária, ktorá obrad vykoná poradí príbuzným zosnulého o oblečení zosnulého, spôsobe pochovania, pohrebnom obrade a jeho priebehu, a v iných otázkach. Deň pohrebu býva pre všetkých pozostalých smutný a uzatvára náročnú etapu súvisiacu s úmrtím blízkeho. Najbližším príbuzným sa odporúča byť na mieste vykonania poslednej rozlúčky so zosnulým hodinu pred obradom. Ostatní účastníci prichádzajú na pohreb s pomerne dostatočným časovým predstihom a hlavne včas, nakoľko kondolencie bývajú buď pred začatím samotného obradu alebo po jeho ukončení. Kvetinové dary sa uložia na vopred určené miesto.

Text a foto: Ing. Gabriela Lukáčová, Matričný úrad Valaliky

Jedlé oleje a tuky z domácností - zmena spôsobu zberu

Systém zberu jedlých olejov a tukov v obci Valaliky prebiehal doteraz tak, že obyvatelia mohli vychladený olej v použitých PET fľašiach ukladať do svojej vlastnej zbernej nádoby určenej na zmesový komunálny odpad, ktorý sa zbiera každú páru stredu. Takto však olej nebol vytriedený a neekologicky končil v Späľovni odpadov spolu s ďalšími spáliteľnými odpadmi.

Po zmene už občania nemôžu ukladať takýto olej do vlastných zberných nádob. **Použitý (prepálený a vychladený) kuchynský olej a tuky z domácností budú môcť občania v dobre uzatvorených a utesnených PET fľašiach odovzdať na Obecnom úrade Valaliky, Referát daní a poplatkov.** Jedlé oleje a tuky z domácností musia byť pri odovzdávaní zbavené hrubých nečistôt,

napr. zvyškov jedál. Odovzdanie takéhoto odpadu je možné počas úradných hodín Obecného úradu Valaliky. Odpad bude raz mesačne vyvážený zberovou spoločnosťou a následne spracovaný v súlade so Zákom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.

Medzi jedlé oleje a tuky z domácností nepatria motorové, hydraulické a iné oleje a tuky, ktoré neboli pôvodne určené na konzumáciu a

prípravu jedál. Nie je správne ak kuchynský olej končí v domácnosti vo výlevke a následne v obecnej kanalizácii, ktorú upcháva a zápachom priťahuje hlodavcov. Prispejme tak spoločne ku kvalite a ochrane životného prostredia a zároveň k zvyšovaniu percenta vytriedenia odpadov v obci Valaliky.

V prípade otázok nás kontaktujte na t.č. 055/2028954.

Stretnutie s Katarínou Nádaskou

V dnešnej uponáhľanej dobe si na milovníkov histórie a folklóru v druhú októbrovú sobotu našla čas známa etnologička a historička Mgr. Katarína Nádaská, PhD.

Podelila sa s nimi so svojimi poznatkami o jesenných zvykoch, obradoch a sviatkoch na Slovensku. Skôr narodení si mohli zapomínať na svoje detstvo a tí mladší sa dozvedeli veľa nového.

Kto v jesenne vyzdobenej sobášnej sále vo Valalikoch pozorne počúval, dozvedel sa na príklad, že oregano nepochádza zo Stredomoria, ale vypestovali ho rehoľníci v Turci. Vinič na úze-

mie dnešného Slovenska priviezli Rimanovia. So snahou udomáčniť pestovanie zemiakov prišla Mária Terézia, aby tak eliminovala prílišnú odkázanosť na priazeň počasia pri pestovaní vtedy rozhodujúcej zložky obživy – obilnín. Trvalo totiž ešte ďalších sto rokov, kým miestne obyvateľstvo prekonalo nedôveru k hľúzám rastúcim pod zemou.

Vážime si, že sa s nami pani Nádaská podelila o svoje vedomosti a poznatky, ktoré získava dlhoročným štúdiom a terénnym výskumom po celom Slovensku. Stretnutie s ňou bolo veľmi príjemné a podnetné. Ďakujeme.

Martina Matiová
foto: Dušan Kmec

Pozor na krádeže

Členovia miestnej občianskej poriadkovej služby upozorňujú obyvateľov obce nato, že v poslednom období vo zvýšenej miere pribúdajú krádeže pri rodinných domoch. Odcudzené bolo šatstvo, koberce, bicykle a iné veci. Vyzývame Vás preto, aby ste si chránili svoj majetok, a to najmä

zatváraním plotových brán už v podvečerných hodinách a nevpušťaním cudzích osôb na svoj pozemok. V prípade potreby sa môžete obrátiť na členov hliadky na telefónnych

čísloch: 0950 838 962 alebo 0950 838 961.

foto: zdroj internet

IX. Medzinárodné stretnutie Košťancov v Košťanoch nad Turcom

Prvý októbrový víkend sa niesol v znamení upevňovania priateľstiev.

V Košťanoch nad Turcom sa totiž uskutočnilo už IX. Medzinárodné stretnutie Košťancov, na ktorom sa stretli zástupcovia jednotlivých inštitúcií z družobných obcí Valaliky, Košťany nad Turcom a českého mesta Košťany.

Po vzájomnom uvítaní a spoločnom obede, nasledovala návšteva klubu seniorov, kde nás milo privítali vlastnou pesničkou a pohostením. Po výmene skúsenosti s činnosťou klubov, sme sa presunuli na prehliadku obce (kde sme si pod holým nebom aj zacvičili).

Na programe druhého dňa bola návšteva **Banskej Štiavnice**, na ktorej sme sa zoznámili s históriou mesta a poobede nasledovala prehliadka Banského múzea v prírode **Štôľňa Bartolomej**.

V nedeľu sa ako prví rozlúčili priatelia z českého mesta Košťany, ktorých sme odprevadili na vlakovú stanicu vo Vrútkach. Nás ešte čakala svätá omša v kostole sv. Jána Krstiteľa vo Vrútkach.

Domov sme prišli síce unavení, ale plní dobrých dojemov a krásnych nových spomienok.

Tešíme sa na Vás zas o rok milí naši priatelia v českom meste Košťany!

Text a foto: Zuzana Róková

UZNESENIA ZO ZASADNUTIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA VALALIKY DŇA 26. 6. 2019

OZ berie na vedomie:

- a) informáciu z rokovania Kultúrnej komisie zo dňa 05.06.2019,
- b) informáciu z rokovania Finančnej komisie zo dňa 18.06.2019,
- c) informáciu z rokovania Stavebnej komisie zo dňa 25.06.2019,
- d) informáciu o čerpaní rozpočtu
- e) informáciu o finančných vzťahoch štátu k obci
- f) informáciu o podnikateľskej činnosti obce
- g) informáciu o stave nedoplatkov na miestnych daniach
- h) informáciu o stave nedoplatkov na miestnom poplatku za komunálny odpad
- i) informáciu o stave nedoplatkov na nájomnom a na ostatných službách,
- j) vyhodnotenie pripomienok k návrhu Záverečného účtu obce Valaliky za rok 2018,
- k) Správu nezávislého audítora k návrhu Záverečného účtu obce Valaliky za rok 2018,
- l) Odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Záverečného účtu obce Valaliky za rok 2018,
- m) vyhodnotenie pripomienok k návr-

hu VZN č. 2/2019 o výške príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Valaliky,

OZ schvaľuje:

- a) Rozpočtové opatrenie č. 8/2019,
- b) Záverečný účet obce Valaliky za rok 2018 a celoročné hospodárenie bez výhrad,
- c) použitie prebytku rozpočtového hospodárenia na tvorbu rezervného fondu vo výške 167 779,39 €.
- d) VZN č. 2/2019 o výške príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Valaliky bez výhrad,
- e) v súlade s §9a ods. 9 písm. c) zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí v znení neskorších predpisov zverejnenie zámeru na prenájom pozemkov v k.ú. Valaliky zapísaných na LV č. 1273 parcela č. KNC 1247/121, druh: záhrada o výmere 429 m² a parcela č. KNC 1247/122, druh: záhrada o výmere 415 m² pre Jozefa Kľučára, bytom Záhradná 12, Valaliky z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Dôvodom hodným osobitného zreteľa je, že pozemky budú využívané na účel umiestnenia včelstiev a chovu

včiel čo je priaznivé činnosť pre životné prostredie. Cena nájomného bude stanovená znaleckým posudkom.

- f) v súlade s §9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí v znení neskorších predpisov zverejnenie zámeru na odpredaj pozemku parcela č. KNC 504/3, druh: zastavané plochy a nádvoria o výmere 240 m², ktorá bola na základe geometrického plánu č. 55/2018 zo dňa 02.10.2018, ktorý vypracovala GEODETICKÁ kancelária, Marek Albert, Klimkovičová 22, Košice oddelená od parcely č. KNC 504/2, druh: zastavané plochy a nádvoria o výmere 762 m² pre Agátu Zubkovú a Ondreja Zubka, obaja bytom Hlavná 142/111, Valaliky z dôvodu hodného osobitného zreteľa je, že pozemok parcela č. KNC 504/3 je prísluší k bytu č. 2 so súpisným číslom 3142 na pozemku parcela č. KNC 502 k.ú. Valaliky vo výlučnom vlastníctve Ondrej Zubka,
- g) vyradenie majetku obce, a to 585 kníh z dôvodu ich zastaranosti, resp. poškodenia podľa predloženého návrhu zo dňa 24.06.2019,
- h) uzatvorenie zmlúv o vykonávaní činnos-

ti v oblasti sociálnych služieb medzi obcou Valaliky a obcami Ždaňa, Gyňov, Nižná Hutka, Sokolany, Vyšná Myšľa a Belža, ktorých predmetom je záväzok obce Valaliky odplatne zabezpečovať pre ostatné obce administratívnu agendu v rozsahu prípravy podkladov v súvislosti s plnením úloh obcí podľa zákona o sociálnych službách.

OZ neschvaľuje:

- a) prenájom pozemku za účelom prechodného bývania, ktorý je zapísaný na LV č. 1273 k.ú. Valaliky parcela č. KNC 1179/222, druh: záhrada o výmere 402 m² na základe žiadosti Ľubomíry Gažiovej, bytom Buzice 336, Valaliky,
- b) odpredaj pozemku za účelom výstavby chaty na individuálnu rekreáciu, ktorý je zapísaný na LV č. 1273 k.ú. Valaliky parcela č. KNC 1247/94, druh: záhrada o výmere 403 m² na základe žiadosti Tatiany Horváthovej, bytom Podlesná 57, Valaliky,
- c) prenájom pozemku za účelom jeho udržiavania, ktorý je zapísaný na LV č. 1273 k.ú. Valaliky parcela č. KNC 1247/119, druh: záhrada o výmere 448 m² na základe žiadosti Róberta Jakubíka, bytom Okružná 48, Valaliky.

UZNESENIA ZO ZASADNUTIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA VALALIKY DŇA 28. 8. 2019

OZ berie na vedomie:

- a) informáciu z rokovania Kultúrnej komisie zo dňa 21.08.2019,
- b) informáciu z rokovania Finančnej komisie zo dňa 22.08.2019,
- c) informáciu z rokovania Stavebnej komisie zo dňa 27.08.2019,
- d) informáciu o čerpaní rozpočtu,
- e) informáciu o finančných vzťahoch štátu k obci,
- f) informáciu o podnikateľskej činnosti obce,
- g) informáciu o stave nedoplatkov na miestnych daniach,
- h) informáciu o stave nedoplatkov na miestnom poplatku za komunálny odpad,
- i) informáciu o stave nedoplatkov na nájomnom a na ostatných službách,
- j) vyhodnotenie pripomienok k návrhu VZN č. 3/2019 o spôsobe zabezpečenia a poskytovania príspevku na stravovanie dôchodcov,

OZ schvaľuje:

- a) rozpočtové opatrenie č. 10/2019,
- b) prevod finančných prostriedkov z rezervného fondu vo výške 397 000 € na kapitálové výdavky v súvislosti s realizáciou stavby OčÚ a KD Valaliky parcela č. 390/4,
- c) VZN č. 3/2019 o spôsobe zabezpečenia a poskytovania príspevku na stravovanie dôchodcov s pozmeňujúcimi pripomienkami,
- d) odpis nevymožiteľných pohľadávok obce podľa predlo-

ženého návrhu zo dňa 25.06.2019,

- e) poskytnutie dotácie z prostriedkov obce v zmysle VZN pre občianske združenie Bedmintonový klub Valaliky vo výške 1498 €. Zároveň žiada premietnuť túto dotáciu do rozpočtu obce Valaliky,
- f) v súlade s §9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí v znení neskorších predpisov odpredaj pozemku parcela č. KNC 504/3, druh: zastavané plochy a nádvoria o výmere 240 m², ktorá bola na základe geometrického plánu č. 55/2018 zo dňa 02.10.2018, ktorý vypracovala GEODETICKÁ kancelária, Marek Albert, Klimkovičová 22, Košice oddelená od parcely č. KNC 504/2, druh: zastavané plochy a nádvoria o výmere 762 m² pre Agátu Zubkovú a Ondreja Zubka, obaja bytom Hlavná 142/111, Valaliky z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Dôvodom hodným osobitného zreteľa je, že pozemok parcela č. KNC 504/3 je prísluší k bytu č. 2 so súpisným číslom 3142 na pozemku parcela č. KNC 502 k.ú. Valaliky vo výlučnom vlastníctve Ondrej Zubka. Kúpna cena vo výške 6 100 € bola stanovená znaleckým posudkom, ktorý vypracovala Ing. Beáta Serbinová,
- g) prenájom pozemku, časť parcely č. KNC 5/1, druh: zastavané plochy a nádvoria, k. ú. Valaliky, o rozmeroch 45 x 25m za cenu 1 €/rok na dobu 10 rokov pre nájomcu SZLH Infra, s.r.o. Predmetná spoločnosť je 100 % dcérska spoločnosť Slovenského zväzu ľadového hokeja a nájom pozemku je za účelom inštalácie multifunkčnej športovej

plachy na dobu 10 rokov,

- h) v súlade s § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí v znení neskorších predpisov zverejnenie zámeru na odpredaj pozemku parcela č. KNC 1247/169, druh: záhrady o výmere 45 m², ktorá bola na základe geometrického plánu č. 77/2019 zo dňa 01.07.2019, ktorý vypracoval Marián Tóth - Geotoma, Budapeštianska 2451/42, Košice oddelená od parcely č. KNC 1247/94, druh: záhrady o výmere 403 m² pre Irenu Horváthovú a Ján Horvátha, obaja bytom Podlesná 428/63A, Valaliky z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Dôvodom hodným osobitného zreteľa je, že oddelená parcela č. KNC 1247/169 bude z Podlesnej ul. tvoriť prístup na pozemok parcela č. KNC 1247/96, ktorý je vo vlastníctve p. Ireny Horváthovej a p. Jána Horvátha

OZ neschvaľuje:

prenájom nebytových priestorov v Obvodnom zdravotnom stredisku Valaliky na základe žiadosti p. Lenky Batyiovej, Na Homôlke 15A, Valaliky v súvislosti s plánovanou realizáciou stavby Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti.

OZ súhlasí:

s podmienkami partnerstva medzi SZLH Infra s.r.o. a obcou Valaliky, ktoré sú uvedené vo Výzve na predkladanie žiadostí k projektu „Podpora rozvoja športu“ zo dňa 2.8.2019.

OZ nesúhlasí:

s odpredajom nehnuteľnosti, pozemok parcela č. KNC 1247/120, druh: záhrady, k.ú. Valaliky formou osobitného zreteľa.

UZNESENIA ZO ZASADNUTIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA VALALIKY DŇA 2.10. 2019

OZ berie na vedomie:

- a) informáciu z rokovania Kultúrnej komisie zo dňa 30.09.2019,
- b) informáciu z rokovania Finančnej komisie zo dňa 26.09.2019,
- c) informáciu o čerpaní rozpočtu,
- d) informáciu o finančných vzťahoch štátu k obci,
- e) informáciu o podnikateľskej činnosti obce,
- f) informáciu o stave nedoplatkov na miestnych daniach,

- g) informáciu o stave nedoplatkov na miestnom poplatku za komunálny odpad,
  - h) informáciu o stave nedoplatkov na nájomnom a na ostatných službách.
  - i) správu o výsledkoch kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce od posledného zasadnutia,
  - j) monitorovaciu správu za 1. polrok 2019.
- OZ schvaľuje:**
- a) plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na obdobie 10/2019 – 03/2020,
  - b) vyradenie majetku obce podľa predlo-

ženého návrhu na vyradenie majetku obce Valaliky z užívania 286/3703/2019/OU zo dňa 23.09.2019,

- c) v súlade s § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí v znení neskorších predpisov odpredaj pozemku parcela č. KNC 1247/169, druh: záhrady o výmere 45 m², ktorá bola na základe geometrického plánu č. 77/2019 zo dňa 01.07.2019, ktorý vypracoval Marián Tóth - Geotoma, Budapeštianska 2451/42, Košice oddelená od parcely č. KNC 1247/94,

druh: záhrady o výmere 403 m² pre Irenu Horváthovú a Jána Horvátha, obaja bytom Podlesná 428/63A, Valaliky z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Dôvodom hodným osobitného zreteľa je, že oddelená parcela č. KNC 1247/169 bude z Podlesnej ul. tvoriť prístup na pozemok parcela č. KNC 1247/96, ktorý je vo vlastníctve p. Ireny Horváthovej a p. Jána Horvátha. Kúpna cena vo výške 1409,85 € bola stanovená ako cena, ktorá je v obci obvyklá v danom čase a na danom mieste.

Hokejová sezóna HC VALALIKY v plnom prúde

Novú sezónu 2019/2020 sme začali prvým zápasom 8.9.2019. Je to už 3. sezóna v Cassovia Hockey League v aréne Sršňov na sídlisku KVP v Košiciach.

Tréningami zostávame verní zimnému štadiónu v Čani. Oproti minulej sezóne nastala v lige organizačná zmena. Zmenili sa divízie a ich podstata. Minulú sezónu boli rozdelené na CHL ELITE a CHL HOBBY čiže vyššia a amatérska úroveň. Teraz sú 2 rovnocenné divízie #CHL LIBA a #CHL LUKÁČ. V oboch je po 8 mužstiev, teda spolu 16 tímov. Systém hry a počítania bodov je ako v NHL. Hrá 2 krát každý s každým z oboch divízií, teda 30 zápasov v sezóne, ale body sa zrátavajú a porovnávajú samostatne pre každú divíziu. Sezóna je v plnom prúde a po 9.

kole sme priebežne v našej divízii #CHL LUKÁČ na 1. mieste. Do play off postupujú prvé 4 mužstvá každej divízie a hrať sa bude na 3 víťazné zápasy. Týmto Vás chcem aj pozvať na naše zápasy či už priamo pri mantinely alebo príjemne v teple kaviarne s výhľadom na ľadovú plochu. Bližšie informácie o zápasoch a štatistikách nájdete na www.cassovia-hockeyleague.com.

Zároveň Vás chceme pozvať na ďalšie 2 udalosti. Prvou je Turnaj ROZH 2019 v Čani, teda Hokejový turnaj mikroregiónu Hornád. Hrá sa v týždni medzi Vianocami a Silvestrom. Zúčastňuje sa na ňom 14 mužstiev z nášho regiónu. Je príjemným športovým spštením sviatočného obdobia.

Druhou podstatnejšou udalosťou je náš, už **8. ročník**, Pohára starostu v ľadovom hokeji.

Uskutoční sa na zimnom štadióne v Čani v sobotu **11. a 18. januára 2020** stále o 17:00 a 18:15. V prvú sobotu 11.1. sa odohrajú 2 zápasy podľa vylosovania. V sobotu 18.1. sa bude o 17:00 hrať o 3. miesto. Víťazi prvých zápasov sa stretnú vo finále o 18:15 kde budú hrať o Putovný pohár. Zaujímavosťou

je, že za 7 ročníkov už každé z 4 mužstiev získalo putovný pohár a zároveň 3 mužstvá majú už po 2 tituly. Príďte povzbudiť to svoje mužstvo, či už Buzice, Bernátovce, Všechných alebo Košťany. Tešíme sa na vynikajúcu hokejovú atmosféru ako po minulé ročníky.

Text a foto:
Ing. Dušan Hudy

OBJEDNÁVKY:

0949 067 900

Rosesslovakia@gmail.com

[RosesSlovakia](#)

Roses Slovakia

Výrobky z ruží, ktoré vydržia navždy.

Co še u nas varelo

Myšlienka ozrejmiť problematiku tradičných jedál našich predkov, ktorú sa organizátori tohtoročnej Valalickej krojovanej parády snažili priblížiť všetkým návštevníkom sa dočkala pokračovania. Téma jedla je nielen obľúbená u mladej generácie, ale aj u starších ľudí, ktorí si zaspomínali na tradičné receptúry. Deti a mládež si neraz povzdychli, že by si zamaškrotili nad niektorými pokrmami. Lenže ťažko, keď ani ich blízki nepoznajú recept. Preto sme sa rozhodli pripraviť kalendár s tematikou tradičných jedál a tak za pomoci ochotných ľudí na ňom pracujeme. Prinesieme nielen fotografie a recept, ale aj nejaké tie inovácie. Veríme, že to bude pekný darček na budúci rok.

Text a foto: Mgr. Pavol Kacvinský

